خۆکوشتنێک لە پایزدا

[illegible]

زمناکۆ بورهان قانع

چاپی یەکەم

2005

سلێمانی

[illegible]

[illegible]

خانەی چاپو بلاوکردنەوەی قانع

خۆکوشتنێك لە پایزدا

زمناکۆ بورهان قانع

سلێمانی .... چاپی یەکەم 2005

- **کتێب: خۆکوشتنێك لە پایزدا**

- **نووسەر: زمناکۆ بورهان قانع**
- **تایپ: نسار غفور رشید**
- **هەڵەچن: ڕێگا فریا**
- **وێنەی ناوەوە: هونەرمەند کۆسار جەلال**
- **دیزاین: ئازاد حاجی**
- **سەرپەرشتیاری چاپ: ئەرکان ئیبراهیم**
- **چاپی یەکەم: سلێمانی 2005**
- **چاپخانە: خانەی چاپو بلاوکردنەوەی قانع**
- **تیرا ژ: 1000 دانە**
- **نرخ: (3000) دینار**
- **ژمارەی سپاردن: ژمارە ( ) ی ساڵی (2005) ی وەزارەتی ڕۆشنبیری پێدراوە..**

لە بلاوکراوەکانی خانەی چاپو بلاوکردنەوەی (قانع)ە و

مافی لەچاپدانەوەی پارێزراوە

پێشکەشە بە:-

هەموو مرۆڤێکی تێکشکاو لە ژیان...

زمناکۆ

چەند پەیڤێك بۆ سەخافەتی ژیان:-

- من لەسەرەتاوە بە وەڕسیی لە دایك بووم.

- بۆدلێر -

- من لەمالێکدا دەژیام کە ئیشتیهای خواردنی تێدا نەمابوو هەربۆیە هەمیشە قەفەزێکم دەبینی بەشوێن باڵندەیەکدا دەگەڕا.

- فڕانتز کافکا -

- هیچ هێزێك من لەخەو هەڵناسێنێت.

- ساموئێل بیکێت -

- وەك ئاژەڵێکی زامدار خۆم دەگەیەنمە ژوورەکەم.

- فێرجینیا وۆڵف -

- ئێمەی مرۆڤ گومناوێکین لە دنیایەکدا کە داوێکی بێشوماریان لەبەر دەمماندا ناوەتەوەو ڕووبەڕووبونەوەمان تەنیا لەگەڵ پووچیدایە.

- سادقی هیدایەت -

- پێویستە لەسەر هەموومان کەبەیانیان لەخەو هەڵدەستین یەکی بۆقێك قووت بدەین.

- گۆستاف فلوبێر-

- بە هیچ جۆرێك ئینتیمام بەم ژیانە سەخیفەوە نی یە.

- ئەدامۆف -

- لێوان لێوم لە ئازارو ترسو سەخافەت.

- ئێدگار ئالان پۆ-

- باسی ئومێدم بۆ مەکە، ئومێد میتاڵێکە بەدەگمەن زرینگەی دێت.

-بەختیار عەلی-

- درەختەکان گەشن، مرۆڤەکان سیس.

-فەرهاد پیربال-

"وەك ئاژەڵێکی زامدار خۆم دەگەیەنمە ژوورەکەم"

مرۆڤەكە هەمیشە باسی خۆكوشتن دەكات كەچی تا ئێستا هەناسە ئەدات، سەیرە!! تاكو تەنهاو بێ پشتو پەنایە، لەزەمەنێكی نادیاردا دەژی، گومناوێكەو لەبەردەم ژیاندا پەكی كەوتووە، كابووسو وەیشوومەیەك هەمیشە بینەقاقای گرتووەوپڕی كردووە لە گومانو ئاشووب، تۆسەیری ئەم دڵەڕاوكێ یە بكە!! باشە كەژیان هێندە ناشرین بێت ئیتر بۆ خەون بە خۆشگوزەرانی یەوە ببینین؟؟

ئەو (بە واتایەكی تر ژیان) هەڕەشەیەكی بێ پایان لە مرۆڤەكە دەكاتو تووشی دڵەڕاوكێ یەكی سەختی دەكات، دەبینین ئەو مرۆڤە كەلەپچە كراوە هەمیشە ڕادەكاتو تووشی تەنگە نەفەسی بووە!!..

من وەك خۆم هەموو بەیانی یەك ئەو بۆقەم خواردووە كە (گۆستاف فلۆبێر) پێمان دەڵێت بیخۆن، كەلو پەلو شتومەكی ماڵەكەشم وەك كەلو پەلو شتومەكی ماڵەكەی (ڕۆدریك یووشەر) بێزاری و پەژموردەیی خۆمیان وەرگرتووە، هەمیشە لە پەلەقاژەیەكی بێ مانادام، هیچ نەبێت بۆ جارێكیش لەماڵەكەی (فرانتز كافكا)دا نانم خواردووە چونكە ماڵەكەی منیش وەك ئەو ئیشتیهای خواردنی تێدا نەمابوو، ئینجا وەرە تەماشای ئەو قەفەزە بێ مانایە بكە كەچۆن دوای باڵندەكە كەوتو خستیە ناو خۆیەوە، باڵندەكە نائومێد بوو لە فڕین، لە ماوەیەكی كەمدا سەركوت كرا، باڵندەكە دركی بەوە كردبوو كە ئەو ژیانە پووچەی تێیدایەتی چی دی ناتوانێت بە پەلەقاژەكردن خۆی دەرباز بكات لێ ی، ئیدی هیچ شتێك دڵی ئەو باڵندەیە خۆش ناكات كە هێمایە بۆ هەموو مرۆڤێك.

من وەك زمناكۆ دوای ئەوەی كەبێهۆش بوونو بەدمەستی تەواوی ژیانمی داگیركرد هەوڵم دا وەك (ئێگار ئالان پۆ) لەسەر كورسی یەك دابنیشم كحول بنۆشمو لە بیستوسێ ساڵی یەوە هیچ كەسێك نەناسمەوە بەڵام ئەوا ئێستا تەمەنم بیستوحەوت ساڵەو بەداخەوە هەندێك لە هاوڕێكانم دەناسمەوە، هەمیشە وێنەیەكی پووچ بەژیان دەبەخشم، ژیانێك كە خۆشم نازانم بۆچی هاتوومو چی دەكەم؟؟!! من تازە گیرۆدە بووم لەبەردەم ژیانداو ڕێگای هەڵاتنم لێگیراوە هەمیشە لە دڵەڕاوكێو ترسدا دەژیمو هەڕەشەكەی باوكی كافكام بیردەكەوێتەوە كە بە كافكا دەڵێت:- وەك ماسی یەك سكت هەڵدەدڕم.

ژیانی مرۆڤەكە لە كوندەپەپووە كوێرەكەی (سادقی هیدایەت) دەچێت كەچی بە درۆوە دڵی خۆی خۆشكردووە، گومڕاو ئازار چەشتوو وتێكشكاوە بەڵام هەستی پێناكاتو زۆربێ شەرەفانە حەز لەژیان دەكات، ژیان قەشمەری بەو دەكات كەچی ئەو خۆشیدەوێت!! وای چ مەخلوقێكی گەمژەو دەستخەڕۆیە وای!!..

گەرلەم خورافاتە هیچوپووچەش هەڵاتینو لە شێتخانەیەكدا خۆمان دۆزی یەوە دڵنیام كەلە فەرامۆشی بوونوگوێ پێنەدانو ڕقوكینەدا دەمرین، كەواتە هەوڵەكان بۆدەربازبوون هەمووی بێمانان، هیچمان ناوێت تەنها ئەوەندەی كەلەم كۆمیدیایەدا قبوڵ بكرێین كەناوی ژیانە، هەروەكو لەكۆنسێرتی خۆكوشتندا دەڵێم:- جەستەمان لە قاڵب دراوەو نازانین بۆ كوێ دەڕۆین؟؟ تەنهاو بێزاروووردوخاشین خۆمان بەكارێكی پووچەوەخەریك

کـردووه کـه ئـەویش نـاوی ژیانـه، زینـدەگی فێڵێکـی گەورەیـە لـه مـردنو پێکەنینێکی ساختەیه بەرامبەر بە هەستێکی یەقین.

تۆ بزانەکافـکا چۆن سـەرپێچی دەکات:- من شێت ئاسا له هەموو لایەکەوە پردەکان وێران دەکەم هەمووان دەکەم بەدوژمنی خۆمو قسه لەگـەڵ کەسـدا ناکەم!!

ئـەی بـزانــه (کـیرکـەگــۆر)چـــی دەڵـێــت:- لەسـەرەتای لـه دایـك بوونمانەوه ئێمه بـه کۆمـەڵێك فـەرمانی سـەرمۆرەوە بـۆ سـەفەری ژیـان نێردراین، یەکەمین شتێك کەدەبێت تێبگەیت ئەوەیەکە تێناگەیت..

مرۆڤەکە پاش ئەوەی بوو بە پیاوێکی ئـەقڵ دۆڕاوو پەرێشان حاڵ، ژیـان وەك سـەگێکی تۆپیـو لێ ی دەڕوانــیو دەیخــزانده کـونــجه تـاریکـەکـانــی خۆیەوە، بـۆ ئەبەد لەو کونجە ڕەشه نایەتە دەرەوە، مرۆڤەکـه بـه خۆکوشـتن ڕزگاری دەبێت بەڵام نازانم تا چەند ئەو بڕیارە ڕاستە کەئەو ئەیدات؟؟.

لە (e-mail)ێکمدا بۆ گەورە ڕۆماننوسی بەڕازیلی (پاولۆ کۆیلۆ) باسم لـەو بێـزاری یـەی خـۆم کردبـوو ئـەویش لـه وەڵامــدا نووسـیبوی:- (بـەڕێز زمناکۆ هەمــیشه دوای خەونـەکانت بکـەوەو بــه ئیمانـەوە بجەنگـه بۆیـان).. تائێستاش ئەو ئـیمانـه لای من دروست نەبووە، تراژیـدیـاکه لێـرەوە دەست پێدەکات، لەگەڵ مندا تەماشاکەن!!..

زمناکۆ بورهان قانع

ئێوارەیەکی / 2005

کۆنسێرتی خۆ کوشتن

بۆ یەکەم جار بوو لەژیانمدا سەردانی وڵاتێکی ئاوها حەزین بکەم، ئەو کۆمارە هەموو بیرکردنەوەی ژیانمی گۆڕی، ئەوێ میرنشینێك بوو لە بێدەنگی، مەملەکەتێك بوو لەحوزن و ئەسەف، بیلادێك بوو لە غەم و غوربەت، نیشتیمانێك بوو لە بێزاری .

بە عیشقی ڕۆژی ئەزەلەوە چووم بۆ بەدەستهێنانی ژیانێکی سەرمەدی کەچی خلودم نەبینی، من بۆ ئەوە چووم کە گوێم لەناڵەی مرۆڤە مەستەکان نەبێت کەچی ئەوێ مەیخانەیەك بوو لە هاوار ...

ئەو ئێوارە غەمبارەی پاییز بەتەنها لەکۆڵانە ڕەنگ پەڕیوەکانی ئەو شارەدا پیاسەم دەکرد، بەسەر شەقامە خواروخێچەکەی ئەو شارەدا دەڕۆیشتم و خۆمم دەبینی بووم بەجاڵجاڵۆکەیەکی ترسناك، بەدرێژایی ئەو شەقامە غەمگینەدا هیچ شتێکم بەدی نەکرد جگە لەپەیکەرێك کە سەری سەرۆکەکەیان بوو بەڵام پڕی بوو لە ڕیقنەی کوکوختییە مەینەتبارەکان، سەرتاپای جەستەم نغرۆ بوو لە بۆنی خوێن، ئاشنا دەبووم بە کووچەی غەمگین و هەمیشە بۆنی خوێنم دەکرد، دەریایەکم بەدی کرد پڕبوو لە کالیبتۆسی زەرد هەڵگەڕاو، ئەو کۆمارە عەریسی تیا نەبوو هەموویان هاوسەری بێزاری بوون، لەو خاکەدا تە نها شەقایق دەڕوا چونکە هەموو چەم و ڕووبارەکانی خنکابوون لە خوێنی مەیوودا، ئاسمانی ئەو مەملەکەتە سەدایەك بوو لە قاڕەقاڕی قەڵە ڕەشەکان، نیشانەی ڕەشبینی و بەدبەختی لەهەموو کوچەکانیدا بەدی دەکرا خیابانەکانی ئەو میرنشینە لە دڵێکی قەتیس دەچوون، بولبولەکانی ئەوێ بووبوون بە پەڕەسێلکەیەکی دڵتەنگ و بێ سەمفۆنیا .

ناخود ئاگا لەبەر خۆمەوە وڕێنەم دەکردو تەعاروفم لەگەڵ گرمەی سەحابێکی خۆڵەمێشی دەکرد، هەندێك جار لوورەی گورگەکان و هەندێك جار وەڕینی سەگە لاتەکان دڵنەواییان ئەدامەوە کە ئەم شارە ئاوەدانە .

پاش ماندووبونێکی بێ ماناو گەڕانێکی بێهودە بەدوای مرۆڤدا، پاش ئەوەی هەستمکرد بینینی مەردوم بۆتە کارێکی مەحاڵ بڕیارم دا لە پەنای دیوارێکی ڕووخاودا کەمێك هەناسە سواری خۆم دەربکەم، لەو ساتەدا کە نوقمی بیر کردنەوەکانم بووم گوێم لە دەنگێکی سەیر بوو، دەنگێك تێکەڵ بوو لەبای پاییزو لوورەی گورگ و وەڕینی سەگ و قریشکەی هەورێکی تەنیا، وردە وردە دەنگەکە زیادی دەکرد تا ئەو ڕادەیەی گوێم لە چەپڵە ڕێزانێك بوو، دەست بەجێ دیوارە ڕووخاوەکەم بەجێهێشت و بەرەو لای دەنگەکە ڕۆیشتم، هەر کوچەی ڕەنگ زەردم دەبڕی و نەدەگەیشتمە جێ، هەر خیابانی زەبوونم تەی دەکردو شوێنی مەبەستم بەدی نەدەکرد، تا ئەو ساتەی گەیشتمە لای کەلاوەیەك، دەبینم حەشامەتێکی زۆر بێمانا لە مرۆڤی پرچ درێژو دان زەردو چڵکن لەپیاوێکی خۆیان ئاسا کۆبوونەتەوەو چەپڵە بارانی دەکەن، حەزم دەکرد لەم کۆمیدیایە تێبگەم، کاتێك پرسیارم دەکرد کەس وەڵامی نەئەدامەوەو هەموویان بە واقی وڕماوەوە لە کابرایان دەڕوانی، خەریك بوو هەراسان دەبووم بۆ زانینی ئەو شتەی شاراوە بوو لای من و ئاشکرا بوو لای ئەوان، تا لەدواییدا چوومە لای پیرێکی کەنەفت و شکستە حاڵ کە لەسەر تەنەکەیەك دانیشتبوو کوللەو سیسرکی برژاوی دەخوارد بەقاپێك خوێنی پشیلەوە پێمگوت ؛ پیرە پیاو مەبەست چییە هەمووتان لێرە خڕبوونەتەوەو شوێنەکانی تری ووڵات بووە بە سەحرایەکی

ڕووت ؟! ئەو ڕۆژە هەموان لە زمانی یەكدی دەگەیشتین، پیرە پیاو پاش ئەوەی قاپێك لە خوێنی پشیلەی نۆشكرد بێ ئەوەی بەرخورد لەمن بكات گوتی ؛ ئەو پیاوە چڵكنەی لەسەر دیوارە ڕووخاوەكە وەستاوەو بە دەنگێكی ماتەم قسەدەكات سەرۆكی ئەم ئیمارەتەیە بەبۆنەی جەژنی لەدایك بوونیەوە ئەم خیتابەی ئامادەكردووەو بۆ ئێمەی دەخوێنێتەوە لەبەر ئەوە بێدەنگ بە تاوەكو بزانم ئەو كابرا خانەدانە چ مژدەیەكی پێیە ؟!

سەرۆكەكەیان گوتار بێژێكی لێزان بوو، كاریگەری لەسەر دەروونی هەموویان دروستكردبوو بەدەنگێكی بەرز دەئاخافت و دەیگوت :

نە ڕۆژو نە مانگ بەتاریكی ئەم ڕۆژگارە ڕەشە ناوێرن، زۆر بە نائومێدییەوە دەڵێم ئێمە لەم ژیانەدا خامۆشبووین و كوژاوینەتەوە ژیان هیچ نییە جگە لە بێهودەییەكی گەورە، باشتر وایە لە بیابانێكی چۆڵدا خۆمان بكوژین و لاشەكەمان دەرخواردی قەلەڕەشێكی برسی بدەین، پێویستە لە هەموو كەسێك هەڵبێین و لەگەڵ كەسدا قسە نەكەین، شێت ئاسا هەموو كەسێك بەدوژمنی خۆمان دابنێین و شیرازەی كۆمەڵ تێك بدەین و ژیان بە پووچ سەیربكەین چونكە هەمیشە مەرگ وەك دێوەزمەو كابوسێك لەناو جێگەی نووستنەكەماندایە، هەموومان بێزارو ووردو خاشین سەرتاپای جەستەمان خوێنەو دڵمان بە هیچ شتێك خۆش نییە، ئێمە بەڵێنمان داوە هەرگیز بە ژیان نەڵێین جوان چونكە ئەو وەك لاشەیەكی بێ نرخ لێمان دەڕوانێت و قەشمەری بەهەمووان دەكات، ئێمە لەنێو گێژاوێكداین هەموو جوانییەك وەك خورافاتێكی بێ بەها خۆی

نمایشدەكات، ئازار دەچێژین و لەكەناری ژیاندا هەوەسمان لەخۆخنكاندنە، جەستەمان لە قاڵب دراوەو نازانین بۆكوێ دەچین، تەنیاو نائومێدین و خۆمان بە كارێكی پووچەوە سەرقاڵ كردووە كەئەویش ژیانە، نەیادەوەریمان هەیەو نەئایندە، هەمیشە لەپەلەقاژەیەكی سەخیف داین، پێویستە گۆشەگیری هەڵبژێرین و خۆمان پیشانی كەس نەدەین، جگە لە تاریكی تەماشای هیچی دی نەكەین و خۆمان نغرۆ بكەین لەبێهۆشی داو باوەڕمان بەفریادڕەس نەبێت، دەبێت بزانین شتەكان هەمووی خەیاڵێكی قۆڕن، ژن هێنان، منداڵبوون، خۆشەویستی، چوونە نێو پەرستگاكان، سواربوونی ماشێن، گوێگرتن لەدەنگی كەڵەشێر ...... هتد باشتر وایە سەرمان بكێشین بە شۆستەی شەقامێكی چۆڵدا كەتەنها سەگێكی گەڕی تێدا بێت و بەجەستەی هەلا هەلای خۆمان ئەو سەگە گەڕە تێر بكەین یان لە شێتخانەیەكدا خۆمان گیربكەین و دەرەوە نەبینین تا ئەو كاتەی هەموومان دەبین بەشێت یاخود ببین بە خۆراكێكی نابووت بۆ گورگێكی دڕو هار .

سەرۆكەكە تا ئێرە بەدەنگی بەرز ئەم گوتارەی خوێندەوەو قوڕگی وشك بوو بۆ ئەوەی بەردەوام بێت ئاگام لێبوو ئەویش پەرداخێك لە خوێنی پشیلەی نۆشی و گوتی :

دەبێت هەمووان گوێمان لەخیزەی هەناسەی یەكتربێت لە سەرە مەرگداو خۆمان ئیفلیج و خامۆش بكەین و لە فەرامۆشی بوون و ڕق و كینەدا بمرین، هەرگیز عەشق تاقی نەكەینەوە و قەناعەتمان بە هیچ نەبێت، لەدڵەڕاوكێیەكی بەردەوامدا بین و لەسێبەری خۆمان هەڵبێین چونكە زیندەگی فێڵێكی گەورەیە لەمردن و پێكەنینی ساختەیە بەرامبەر بە

هەستێکی یەقین، مرۆڤ بۆ ئازار چەشتن لەنەبوونەوە دێتەبوون لەبەر ئەوە پێویستە لەسەرمان کەقومارخانەی ژیان پڕ بکەین لە دۆڕاوی دڵڕەق..

سەرۆکەکە هێشتا خیتابەکەی تەواو نەکردبوو خەڵکەکە هاواریان لێ بەرز بۆوە و هەموو بەیەك دەنگ دەیانگوت : پێویستە چی دی درێژە بە ژیان نەدەین تاوەکو ئازار نەچێژین !! لەو دەنگە جەماعیە زیاتر گوێم لە هیچی تر نەبوو، پاش ماوەیەکی کەم خەڵکەکە هەموویان خۆیان کوشت هەریەکەی بە جۆرێك، شار بەتەواوی ڕەنگی خوێنی پۆشی، خیابانەکان بۆنی لاشەی مردوویان لێ دەهات، ئاسمان پڕی بوو لە سەحابی سوور لوورەی گورگەکان زیادی کرد، قەلەڕەشەکان بەقاڕەقاڕ ئاوازێکی نابووتیان دەژەند، کرمە برسییەکان هێندە مردوویان خواردبوو لەماوەیەکی کەمدا بوون بە مار و زەڕنەقووتەکان بوون بە عەنقا، نەمدەزانی چی بکەم ڕەنگم تێکچوو بوو، زەرد هەڵگەڕام، سوور هەڵگەڕام، مۆر هەڵگەڕام، پاشان پرتەقاڵی هەڵگەڕام دەتوانم بڵێم پەمەیی هەڵگەڕام، قاوەیی هەڵگەڕام، بنەوشەیی هەڵگەڕام و درۆم نەکردبێت شین هەڵگەڕام.

حەزم دەکرد بەشداری بکەم لەو ئاهەنگە خۆشەدا، بۆ ئەوەی ئەو کەرنەڤاڵی خوێنە جوا نترو زێبا تر بکەم، بۆ ئەوەی ئەو سەمفۆنیا خەمناکە شیرینتر بکەم، بۆ ئەوەی ئەو کۆنسێرتی خۆکوشتنە ڕازاوە تر بکەم دەستبەجێ لەوێدا خۆم کوشت و کرم تێیدام.

خۆ كوشتنێك له پایزدا

((ئەسفەندیار)) ناوی ڕاستەقینەی خۆم نییە، بەڵام خوازیارم لەم چیرۆکەدا بە کاری بهێنم چونکە ناوە ڕاستەقینەکەی خۆم لای هەموو کەسێك قێزەونە، خاترجەم بە تاوانە شەڕەنگێزیەکانم ئەو حەقیقەتەت بۆ دەردەخات .... ئێستاکە من وا هەست دەکەم ڕۆژی مەرگم نزیك بۆتەوە لەبەرئەوە پێویستە شتێك بنووسم بۆ ئەوەی تێ بگەیت کە تاوانەکانم چۆن دەستی پێکرد .

زۆربەی خەڵکی کاتێك هەستی شەڕەنگێزی لەلایان دروست دەبێت لە تاوانی بچوکەوە دەست پێ دەکەن و پاشان تاوانەکانیان وورده وورده گەورە دەبێت بەڵام من جیاواز بووم لە خەڵکی و بە هەنگاوێك گەیشتمە نێو قووڵایی یەکانی جەریمە، باوەڕ ناکەم هیچ کەسێك وەك من سەخیف بێت، ئێستاکە واهەست دەکەم سێبەری مەرگ منی پڕ کردووە لە ترس وبیم، لێوان لێوی کردووم لە خەوف و سەرڕێژی کردووم لە خوێن. شەوو ڕۆژ ترسناکترین خەون دەبینم، تازە ئیتر من خۆم نیم، من کەسێکی دیم لەناو ئەوی تردا، گەر زاکیرەم سەرچیغتان نەکات ئەوا چیرۆکەکەمتان بۆ دەگێڕمەوە ؛ من کوڕێك بووم هەمیشە دەموویست شەرەف بگێڕمەوە بۆ حەرفێك کە جوملەیەك سکی پڕ کردبوو لە ئیشتیهای سەقەت بەواتایەکی تر من منالێکی سەر کێش بووم دایكو باوکم هەمیشە وەك فاحیشەیەکی بەرەڵلا لەمنیان دەڕوانی و ئازاریان ئەدام هەموو تەمەنی مندالێم تێ هەڵدان و سەرکۆنەکردن بوو بەڵام هەرگیز ئەو دوو مەخلوقەی ناویان دایك و باوك بوو سەرکەوتنیان مسۆگەر نەدەکرد لە گۆڕینی بیروڕای من دا، ئەبەد گوێم لێ نەدەگرتن و بەکەم بایەخ لێیانم دەڕوانی و هەمیشە گوێم لە خۆم دەگرت.

یەکەمین قوتابخانە کە لێ ی وەرگیرام قوتابخانەیەکی کۆن و پەرپووت بوو لە خۆم پەرپووت تر بوو. لە نزیك قوتابخانەکەدا باخچەیەکی دلتەنگ و قەتیسی لێ بوو کە هەمیشە سێبەرێکی سارد ئیحایەکی ماتەمی پێ دەبەخشی. بۆنی گوڵەکانی ئەو باخە لە بۆنی هەڵکورمانی جەستەیەکی زەردەڵ دەچوو، بەردەوام زەنگی کلێساکەی تەنیشت قوتابخانەکەم هەراسانی دەکردم. ئەم هەستانە بۆ ساتە وەختێکیش منیان کەمەر کێش نەدەکرد بۆ بینینی گەشبینی، هەمیشە چاوەڕێ ی مەرگم دەکرد، لەڕاستی دا مەرگ لەوێ بوو، لە قوتابخانەکەم، کە ئەم چیرۆکەی لێوە دەست پێ دەکات. دیوارەکانی قوتابخانەکەم بە قەد باڵای پیرە شاخێك بەرزبوون لەسەر دیوارەکان وورده شووشەیەکی زۆر بەدی دەکرا بۆ ئەوەی بیر لە ڕاکردن و سەرکێشی نەکەیتەوە، لەوێندەر یەقینێکیان پێ دەبەخشیت کەچی ژیانم هەمووی گومان بوو. لەو ماوەیەی ژیانم دا کەلە قوتابخانە گوزەراندم بە هیچ جۆرێك شادمانیم بەدی نەکرد هەردەم تەفرە و فریوو خواردوو بووم و شێتانە لەگەڵ خۆم دا شەڕم دەکرد و دواکاری یەکانی ئەهریمەنم جێ بەجێ دەکرد. ئۆف، بەڵێ ئەو ڕۆژە سەخیفانە بەتەنها خۆم لێ یان دەگەم، کۆمەڵێك ڕۆژی دووبارە، هەموو ڕۆژێك لە خەو هەڵدەسام و دەچووم بۆ خوێندن بۆ نەگبەتی قوتابخانەکەم دەیان فرسەخ لە ماڵەوەمان دوور بوو، بەردەوام لەو ڕێگایەدا برسیم دەبوو. لە قوتابخانەکەم دا یاریگایەکی گەورەی تێدا بوو ئەو شوێنەی هەمیشە لێوان لێو بوو لە ئاژاوە، حەزم دەکرد لە هەموو شتێك دا یەکەم بم بە تایبەتی لە شەڕەکانم دا، هەموو هاوڕێکانم خۆشیان دەوویستم و لە هەموو مەعرەکەیەکدا ئیتاعەتیان

دەکردم، هەموویان چاوەڕێ ی فەرمانەکانی من بوون تەنها یەکێك نەبێت ئەو کوڕەش ناوەکەی هەمان ناوی من بوون واتە ئەویش هەر ئەسفەندیار بوو، کاتێك بەرامبەر یەکدی دەوەستاین و ناوی یەکدیمان دەگووت وام هەست دەکرد لە چۆڵەوانیەکدام و ناوەکەم دەنگ ئەداتەوە، ئەو ئەسفەندیارە لەگەڵ من دا لە کێشمەکێش دا بوو هەرگیز چۆکی بۆ دانەئەدام. هەوڵی ئەدا هاوڕێیەکانم لێ بەدوور بگرێت و بە کەسێکی کەنەفت و بەئەتك بوو لە منی دەڕوانی، ئەو ئەسفەندیارە هەموو شتێکی بە هێمنی و پەنهانی ئەنجام ئەدا، ئەو وەکو من دەم شڕ نەبوو، خامۆشیەکەی هەمیشە منی دەترساند و بەردەوام لە دڵەڕاوکێ دا بووم، زۆر شاگەشکە دەبووم بەوەی من بەغەمباری ببینێت، زۆر قورسە کە بتوانم وەسفی ئەو ئیحساسەی ئەو بکەم بەرامبەر بە من. دەموویست ئەو لایەنە شاردراوەی ژیانی بدۆزمەوە کە پێی دەترسێت و تووشی دڵە ڕاوکێی ی دەکات بەڵام لەو پەنهانی یەی ئەو هیچ شتێکم چنگ نەکەوت.

هیچ شتێکی ئەو کوڕە سەیر نەبوو تەنها دەنگی نەبێت کە هەرکاتێك گوێم لێ بووایە دەست بەجێ گیانم دەکەوتە لەرزین، کاتێك قسەی دەکرد هەرگیز بەدەنگی بەرز نەدەئاخافت هەرگیز لە چرپە بەرز تر نەبوو .

ئەسفەندیار زۆر زیرەکانە ئەو ڕاستی یەی کەشف کرد کە من ڕقم لێ دەبۆوە، ئەویش ناوەکەم بوو، زۆر ڕقم لەناوی خۆم دەبۆوە !! بۆچی ؟! چونکە هەردووکمان بەو ناوەوە بانگ دەکراین و منیش تەنها خۆم بە شایستەی ئەو ناوە دائەنا. بۆ نەگبەتی من هەردووکمان لەیەکدی دەچووین بەدەم و چاو هەروەها سیسەڵەو درێژ بووین و تەنانەت ئەو وەکو من خۆی

دەگۆڕی و خەڵکیش وایان دەزانی ئێمە براین، من ئەگەر برایەکی ئەوهام هەبووایە هەر زوو دەمکوشت ......

ئەو بۆ خۆی باش دەیزانی چ هەستێکی شەڕانگێزیم هەیە بەرامبەری، یەك قوم بەرائەتی تێدا بەدی نەدەکرا بەڵام کوڕێکی بە ویقار و بەهرەمەند بوو. حیکمەتی ئەو کوڕە لەوەدا بوو زاهیدانە ژیانی منی حونجە دەکرد و ئەو بۆ خۆی خاوەنی مەلەکوتێك بوو لە زیکرو تەهلیلە، خاوەنی میحرابێك بوو لە موناجات و عیرفان .

من زوو درکم بەوە کرد بوو کە ئەسفەندیار چێژ وەردەگرێت بە ئازاردانی من، لای ئەو یەقینێکی عەجوول وجودی هەبوو هەرگیز شەقژنی مەلێکی خامۆشی نەدەبینی. هەموو ڕۆژێك دەریایەك لە ئەسرینم دەڕشت کە دەمبینی لە سیماو ڕووخساردا کۆپی کراوی یەکدین و کەسمان حەوسەڵەی ئەوەی نی یە حەشاماتێك لە شێتی و دێوانەیی لە ئەسفەندیارەکەی تردا بەدی بکات.

هەردووکمان یەخسیری تخوبێکی ناکۆتا بووین لە شێتی. بە تێپەڕینی زەمەن ڕقم لەو کوڕە دەبۆوە و ئەویش خۆی بەدوور دەگرت لێم، ڕۆژێکیان لە دواین ساڵی خوێندنم دا لەو قوتابخانەیە وەڕسی بەرۆکی گرتم وکەوتمە جنێودان بە ئەسفەندیار بەڵام ئەو بەهیچ جۆرێك وەڵامی نەدامەوەو مامۆستاکەشم لەو قوتابخانەیە دەری کردم. پاش ئەوەی چەند ڕۆژێك بە تەمبەڵی لە ماڵەوە مامەوە، پاش ئەوەی لە ئێوارەیەکی خۆرنشین دا بۆنی مرۆڤێکی مەلوولم گرت، دایك و باوکم بڕیاریان دا ڕەوانەی قوتابخانەیەکی ترم بکەن، لە قوتابخانە نوێ یەکەدا شتێك نەبوو ناوی ئەسفەندیار بێت،

مەبەستم لە ئەسفەندیاری چرپەیە. ئەو ترس و بیمەی بەرامبەر بەو کوڕە هەم بوو هەمووی ڕەوی یەوە، بەڵام لەوێندەر کۆمەڵێك لە خراپترین مرۆڤم هەڵبژارد بۆ ئەوەی بیانکەم بە هاوڕێ، نازانم بۆچی چێژم لە هاوڕێی خراپ وەردەگرت ؟!

شەوێکیان لە ساڵی سێهەمی خوێندنەکەم دا بووم لە قوتابخانە نوێ یەکە و لە تەمەنی هەژدە ساڵی دا بووم، کۆمەڵێکی زۆرلە هاوڕێ چەقاوەسووەکانم بانگهێشت کرد بۆ ژوورەکەی خۆم تاوەکو ئاهەنگێکیان بۆ ساز بدەم، بە درێژایی ئەو شەوە مەشروبمان دەخواردەوە و قومارمان دەکرد، کاتێك ووردە ووردە تاڵە گزنگی بەیان بەدەرکەوتو سوبح خۆی نیشان داین گوێم لە دەنگە دەنگێك بوو، خزمەت کارەکەمان گوتی ؛ کەسێك بەهەڵەداوان هاتووە بۆ لات و دەیەوێت کەمێك لەگەڵتدا بدوێت، منیش نوقمی شەراب خواردنەوە بووم‌و زۆر بەزەحمەت دەستم بە دیوارەکەوە گرت و نەم دەتوانی هیچ ببینم تەنها جەستەی کوڕێکی سیسەڵە نەبێت کە بەگوێم دا چرپاندی ؛ منم ئەسفەندیار، خێرا چرپەکەم ناسی یەوە، زۆر قورس بوو بۆمن ئەو چرپە قۆڕەی ئەو لەبیر بکەم، پێش ئەوەی لێ بڕوانم بە ووردی؛ بە پەلە خۆی گەیاندە دەرەوەی خانووەکەو لەپێش چاوم بزربوو، چاو پێکەوتنەکەمان تەنها چەند چرکەیەکی خایاند بەڵام بەبارتەقای سەدەیەك خەوفی لەدڵم دا چەقاند باشە ئەم ئەسفەندیارە لە کوێ وە هات؟ چۆن ماڵی ئێمەی دۆزی‌یەوە؟ چی دەوێت لە من؟ پرسیارەکانم بێ وەڵام مانەوە، بەڵام دەست بەجێ ئەو ڕۆژە شوومەم بیرکەوتەوە کە لە خوێندن دەریان کردم، بەڵێ هەر لەو ڕۆژە دا بوو کە ئەسفەندیارەکەی تریش وازی لەو قوتابخانەیە هێنا، بە هەرحاڵ بڕیارم دا جارێکی تر ئەو کوڕە لە بیر بکەم .

پاش ساڵێك یاخود پاش ئەوەی لە زانکۆ وەرگیرام ماڵەوەمان چی دی وەکو فاحیشەیەکی بەرەڵڵا لە منیان نە دەڕوانی، پارەیەکی زۆریان بۆخۆم وخوێندنەکەم سەرفکرد و بووم بە کوڕە خۆشەویستەکەی ماڵەوە، دەمتوانی جل و بەرگی جوان بپۆشم و زۆربە خۆشی ڕابوێرم و هەمیشە هەوڵم ئەدا لە گەڵ کوڕە دەوڵەمەندەکانی شاردا بگەڕێم و پارەیەکی زۆرم بۆ چێژ وەرگرتنێکی بێ مانا سەرف دەکرد، پارەیەکی زۆرم بە قومار دۆڕاند، هەوڵم ئەدا لە ڕێ ی قومارەوە پارەیەکی باشم چنگ بکەوێت و دابەشی بکەم بەسەر هاوڕێ دەوڵەمەندەکانم دا، بەڵێ من بە تەواوی کەسێکی شێت بووم.

هاوڕێ یەکی دەوڵەمەندم هەبوو ناوی جیهانگیر بوو ئەم کوڕە هەموو جیهان بگیرایە باکی نەبوو، شەوێکیان پارەیەکی زۆری بە قومار دۆڕاند بەڵام ئەو شەوە لە هەمووان بەختەوەر تر بوو، جیهانگیر سەرەڕای ئەوەی کوڕێکی دەوڵەمەند بوو بەڵام هەمیشە دەیگووت ؛ زیندەگی تەنها بازی یەکە، هەموو جەستەم سارد و سیاهە، یەك ئاشنام نی یە، دڵم یەك پارچە خوێنە، قەبر و دڵم تاریك و نووتەکن، نەبەهارو نەگوڵ هیچیان نابینم تەنها پایزێکی غەمگینم لێوە دیارە، شەوی من لە هەموو شەوەکانی تر تاریك ترە، ژیانێکی سارد و پڕ لە کینەم لە شەهری غەم دا گوزەراند، سەدایەك کە مەرهەم و هەتوانی فەریادبوو لە قوڕگم دا ووشك بوو، من ئیلاهێکم دەوویست بە مەستی، جامێکم دەوویست هەرگیز لە حوزوری شەرابدا خاڵێتی نەدیبێت، مەیخانەیەکم دەوویست خاڵی لە شەرابی ئەزەل، ئەمانەو چەندین شتی تر.....

یەکێك لەو شەوە ترسناکانەی منی هێنایە لەرزین ئەو شەوە بوو کە جیهانگیر و چەند هاورێ یەکی ترم بانگهێشت کرد بۆ ماڵی خۆمان، دوای نان خواردن دەستمان کرد بە قومار کردن و مەشروب خواردنەوە تا کاتێکی درەنگ، ئەو شەوە یەکێك بوو لە شەوە ساردەکانی ساڵ، نوقمی تاریکی و سەرمایەکی بێ مانا بووین، خەوفێکی گەورە لە دڵمدا چەکەرەی کردبوو، ترس لە کێ ؟! لە هەموو شتێك بەتایبەتی لە ئەسفەندیاری لەعین، بیرم نەچێت ئەو شەوەش جیهانگیر پارەیەکی زۆری دۆڕاند، کەس نەیزانی بۆچی و لەناکاو چرپەچرپێك دروستبوو، ئەمە پاش ئەوەی مۆمەکانی ژوورەکەمان لە خۆیانەوە کوژابوونەوە، هەموومان نوقمی تاریکی بووین بەڵام چەند چرکەیەك پێش کوژانەوەی مۆمەکان هەستمان کردکە یەکێك هاتۆتە ژوورەوە، لەو کاتەدا تارمایی یەکی درێژی لارمان بەدیکرد زانیم کە ئەو میوانە ترسناکە لەناو ماندایە، پاش کەمێك ئەو میوانە قێزەونە دەستی کرد بە قسە، قسەکردنێك بەچرپە، دەنگە ماتەمەکەی سەرتاپای جەستەمی خستە لەرزین. ((بەڕێزینە)) ئەو پێ ی گووتین، من لێرەم و دەمەوێت چەند شتێکی گرنگتان پێ بڵێم، ئەترسم نەزانن ئەو پیاوە کێ یە کە ئەو هەموو پارەیەی لە جیهانگیر بردۆتەوە، دەستی بۆ من ڕاکێشاو گووتی ؛ ئەم شەو با پێتان بڵێم کە چۆن لەو پیاوە تێ بگەن، سەیری گیرفانی لای چەپی پانتۆڵەکەی بکەن جۆکەری تێدایە و دوای ئەوە ئەو هەموو گیرفانە بچووکانەی چاکەتە گەورەکەی بگەڕێن. دەست بەجێ میوانەکەمان زۆر بە بێ دەنگی ژوورەکەی بەجێهێشت هەروەکو چۆن بەبێ دەنگی هاتبوو. ئەو میوانە هیچ و پووچە حەیاو شەرەفی منی برد، ئەو

ساتە بەدترین و ناخۆشترین ساتی ژیانم بوو، کاتم نەبوو بیر بکەمەوە، هاوڕێکانم ڕقێکی ئەستووریان بەرامبەرم پەیدا کرد، مۆمەکانیان هەڵکرد و هەموو گیرفانەکانم گەڕان، لە گیرفانی چەپی پانتۆڵەکەم دا جۆکەرەکەیان دەرهێناو لە گیرفانە بچوکەکانی چاکەتەکەشم دا ئەو دەستە وەرەقە تازەیەیان دەرهێنا کە بەهۆیەوە هەموو یاری یەکانم دەبردەوە، هاوڕێکانم لە شێوەی بازنەیەك دا بەدەورم کۆبوونەوەو بەبێ دەنگی وەستان، بەرامبەریان هەستم بە شەرمێکی گەورە کرد، یەکسەر ژوورەکەم بەجێهێشت و چوومە دەرەوە، بۆ ڕۆژی دواتر شارەکەشم بەجێهێشت، هیچ زانیاری یەکم نەبوو سەبارەت بەو فێڵ و غەشەی لە یاری یەکەدا کرابوو ((من هەرگیزجۆکەرم نەدزیوە)) لەبەر خۆمەوە بەدەنگی بەرز ئەو جوملەیەم دەگووت. پاش ئەوەی شارەکەم بەجێهێشت و سەری خۆم هەڵگرت جارێکی ترو لە شارێکی دی ئەسفەندیارم بینی، ئەی باوکە ڕۆ !! سەیری ئەو شانسە قۆڕەی من !! ئەو کوڕەی بە ئارەزووە شەڕەنگێزی یەکانی منی وورد و خاش کرد، هەموو ڕۆژ و مانگ و ساڵێك بۆ کوێ بچوومایە لە بەردەمم دا قووت دەبۆوە، کەس نەیدەزانی لە کوێ وە دێت، وە کو شەبەحێك لە تاریکی دا دەردەکەوت، زۆربەی شارو شارۆچکەکانی وولات گەڕام ئەو هەر بە دووی مندا دەهات، هەموو پرۆژەیەکی ژیانمی سەقەت کردبوو، دەمویست ڕزگارم بێت لێ ی بەڵام هەرگیز هەستم بە ئازادی نە دەکرد، بۆ ساتێکیش بێت تەنهایم بەخۆمەوە نەبینی هەمیشەلەدووم دەگەڕا، لە مێشکی خۆم دا ئەم پرسیارانەم لێك ئەدایەوە ؛ ئەم کوڕەکێیە ؟! بۆچی ناهێڵێت بە تەنها بژیم؟! بەڵام وەك کاری هەمیشەییم پرسیارەکانم بەبێ وەڵام دەمانەوە.

لەو كاتە دا دركم بە شتێك كرد، ئەم كوڕە كاتێك پەیدا بوو نەیدەهێشت دەم و چاوی ببینم تەنها جل و بەرگەكانیم دەبینی ئەویش لەجل و بەرگی خۆم دەچوو، زۆرسەیر بوو ئەو كوڕە بە هەمووشێوەیەك لە خۆم دەچوو، لەو ڕۆژەی لە قوتابخانە دەركراوم بە تەواوی دەم و چاویم نەبینیوە، تائێستا من لەو كوڕە دەترسێم‌و ئیتاعەی دەكەم، ئەوخەیاڵاتە سەیرانەی مێشكی ئەو، زیرەكی یەكەی، ئەو دەركەوتنە خێرایەی یان ئەو ڕقە قووڵەی كە بەرامبەر من هەیبوو، هەموو ئەمانە منیان كردە پیاوێكی ترسنۆك و كەسیرە بردوو. ڕقم لە خۆم دەبۆوە كە ئەوەندە پیاوێكی ترسنۆكم. تەنها شتێك كە ویستم پەنای بۆبەرم مەشروب بوو. بەڵێ شەوێكیان لەشارێكی غەریبی دا هێندەم خواردەوە تاوەكو ترس لە دڵمدا نەما، زۆر سەرخۆش بووم، چاوم هیچی نەدەبینی، من كاتێك كە ساغ بووم ئەسفەندیارم نەدەبینی ئینجا ئێستا بەو حاڵە قۆڕەوە كە ئەوەندە سەرخۆشم بەڵام بەهەرحاڵ ئێستاكە هیچ كەسێك ناتوانێت ڕێم لێ بگرێت بۆبە ئەنجام گەیاندنی هەر پرۆژەیەكم، لەو كاتەدا زۆر دەترسام ئەسفەندیارەكەی تریش مەشروبێكی زۆری خواردبێتەوەو وەكو من ئازا بووبێت، ئاخر مەشروب سەرەڕای ئەوەی خەیاڵێكی جوانت پێ دەبەخشێت دەرمانی هەزار دەردەو ئازایەتی یەكی گەورەشت پێ دەبەخشێت، وات لێ دەكات لە ژیان نەترسیت و دەتكات بە پاڵەوانێكی موزەیەف.

نازانم هەموو ئەم شتانە لە ژیانم دا ڕووی داوە یان تەنها چیرۆكێكەو بۆ ئێوەی دەگێڕمەوە. لە یەكێك لە شارەكانی غەریبیم داو لە ئێوارەیەكی پاییز دا كە وەرینی گەڵاكان دڵی خەڵكی قەتیس دەكرد، لە ئێوارەیەك داكە

بای خەزان گەڵاكانی سەرەو ژێر دەكرد، هاوڕێ یەكی نزیكم بانگهێشتی كردم بۆ ئاهەنگێك، بەڕێكەوت سەرۆكی شارەوانی ئەو شارەش لەوێ بوو، ئەو بۆ خۆی پیاوێكی پیر و كەنەفت بوو بەڵام ژنەكەی گەنج و جوان بوو، پلانێكی خراپ و شەڕەنگێزانەم بۆ ژنەكەی دانا، بڕیارم دا كە لە ژوورێكی چۆڵ دا لە نێو ئەو باڵەخانەی كە ئاهەنگەكەی تێدا ساز كرا بوو یەكتری ببینین، كاتێك لە قەرەباڵغی یەكەدا لەم ژوور بۆ ئەو ژوور دەچووم بۆ بینینی ژنی كابرا دەستێكی قورس بەر شانم كەوت و چرپەیەك هاتە گوێكانم، ((جیهانگیر پارەیەكی زۆری بە قومار دۆڕاندووە كە گوناهی تۆی تێدانیە))......

بە تووڕەیی یەوە ئاوڕم دایەوە بۆ دواوە، دەبینم كابرایەك بەهەمان جل و بەرگی من، بەهەمان باڵای من، لە پشتمەوە وەستاوە بەڵام دەم و چاوی بە ماسكێكی ڕەش داپۆشرا بوو قۆڵیم گرت و پێم گووت ؛ ڕاوەستە ئەمە دواجارە دوام بكەویت ؛ بە هۆی تۆوە من دڵە ڕاوكێ یەكی زۆرم بەدی كرد، لەناو هاوڕێكانم دا ڕیسوا بووم، وەرە لەگەڵم بۆ ئەو ژوورەی تر هەر ئێستا دەبێت بتكوژم .

دەرگاكەم لێداخست‌وكێشامە سەرزەوی یەكە و بینیم قاچەكانی دەلەرزین، بۆ ماوەی چەند چركەیەك هیچی نەكرد بەڵام پاش ماوەیەك بە هێواشی چەقۆكەی دەركرد، شەڕێكی كورت خایەن بوو، هەرگیز هەستم بەو ئازایەتی یەی خۆم نەكردبوو، چەند جارێك كێشام بە دیوارەكاندا و بێهۆشم كرد و ئینجا من چەقۆكەم لێ دەرهێنا و لەشیم هەلا هەلا كرد لەو كاتەدا یەكێك ویستی دەرگاكە بكاتەوە، دەستبەجێ بەرەو ڕووی دەرگاكە ڕۆیشتم

بۆ ئەوەی دڵنیا بم لەوەی کە داخراوە پاشان گەڕامەوە بۆ لای دوژمنەکەم، ناتوانم وەسفی ئەو شتە بکەم کە لەو کاتەدا بەدیم کرد !! لەو لەحزەیەدا کەچووم بەرەو دەرگاکەو گەڕامەوە، ژوورەکە بەشێوەیەکی سەیر گۆڕا بوو، لە کۆتایی ژوورەکەدا ئاوێنەکە نەمابوو، ئاوێنەکە خرابووە ناوەڕاستی ژوورەکە، بووکە شووشەی سەر مێزەکە بووبوو بە قەلەڕەشێکی قەترانی، دڵنیا بووم لەوەی کە پێشتر من لەم ژوورە دا نەبووم، کاتێك بەرەو ڕووی ئاوێنەکە ڕۆیشتم لە ئاوێنەکە دا خۆمم بەدی کرد، بە ترس و لەرزەوە بەرەوڕووی ئاوێنەکە چووم دەبینم دەمو چاوم سپی هەڵگەڕاوە و بە خوێن داپۆشراوە، بیرم کردەوە تۆ بڵێ ی ئەوە هەڵەیەك بێت و ئاوێنە نەبێت، لەوانەیە ئەوە دوژمنەکەم بێتو لە دوایین لەحزەی ژیانی دا بێت، باشە ئەوە دوژمنەکەمە ماسکەکەی لێ کەوتۆتە خوارەوە؟! یان دەم و چاوی دوژمنەکەم هەر هەمان دەم وچاوی خۆمە؟! یان لەوانەیە دوژمنەکەم کەسێکی وەهمی بێت و خۆم دروستم کردبێت؟! نەمدەزانی خەریك بوو شێت دەبووم، هەرچەندە من لە ڕاستی دا کەسێکی شێت بووم؛ لەو بیر کردنەوانە دا بووم ئەسفەندیار کەوتە قسە؛ چی دی بە چرپە نەدەدوا، دەنگی بە دەنگی خۆم دەچوو وام دەزانی خۆم قسە دەکەم ؛ ئینجا گووتی :-

تۆ بردتەوە و من دۆڕاندم، بەڵام لە ئێستەوە تۆش بەهەمان شێوەی من دۆڕایت و دەمریت، بۆ هەتا هەتایە دەمریت ؛ لە پێناوی ژیانێکی سەخیف دا مردیت؛ سەیری دەم وچاوم بکە، هەمان دەم وچاوی تۆیە؛ بڕوانە تۆ چەندە منیت، تۆ لەنێو مندا ژیایت و لەنێو مندا مردیت، تۆ لە نێو سەخافەت دا ژیایت؛ بڕوانە تۆ چۆن لەم پاییزە دا خۆت کوشت ؟؟!! ....

شەوێکی سەخیف

لە سەرەتاوە دەمزانی شەوێکی پڕ لەنەهامەتییە بۆ من، ئەو شەوە بێ ماناترین شەوی ژیانم بوو، لەیەك كاتدا پڕبووم لە سێ شت، یەكەم خۆم و دووەم ژوورەكەم و سێهەم ژیانێکی ئیفلیج . من مرۆڤێك بووم لە ڕابردوو كەچی لەئێستادا بیرم دەكردەوە و لەئایندەدا بڕیارم ئەدا . ئەو شەوە تەنها خۆم بووم لەگەڵ ژوورێکی پڕ لەهیچدا، یەكەم جاربوو لەئێستادا بڕیار بدەم، لەناو جێگاكەم هەستام و دەستمكرد بەكێشانی تلیاك و مەی خواردنەوە، هێندە تلیاكم كێشا تا چاوەكانم پڕبوون لە خوێن و تەنگە نەفەسبووم و هیچم نەدەبینی، ئەو شەوە پڕبوو لە شتی چوارەم كە ناوی تلیاك و مەی بوو .

ڕقم لەخۆم دەبۆوە بۆ ئەوە كەسی ترم خۆش نەوێت، سەرم گێژی دەخواردو دەكەوتم جارێکی تر هەڵدەستامەوەو جارێکی تر دەكەوتم، وەكو هەڵكشان و داكشانی دەریام لێهاتبوو، نەم دەزانی من كێم و چی دەكەم، لە بیر كردنەوەیەكی قووڵدا بووم !! بیر كردنەوە لەچی ؟؟ خۆشم نەمدەزانی !!

تاوەكو واملێهات بڵێم خۆكوشتن جوانترین جۆری بیر كردنەوەیە !! لەو ساتەدا سێ خۆكوشتنی سەخیفی هاورێکانم بیركەوتەوە یەكەمیان (شیراز زادەی باب خوێڕی) ئەو كوڕە ڕۆح سووكەی باوكی ڕێگەی چوونە سینەمای لێگرتبوو، تالەدواییدا بڕیاریدا لەبەردەم باوكیدا بەچەند فیلمێکی ڕووتەوە خۆی بكوژێت .

دووەمیان (حەمە تاڵی دایك شیرین) پاش ئەوەی دایكی ڕەدووكەوت عەیب و عارو لەكەی بنەماڵەكەی زۆری بۆ هێنا كە خۆی بكوژێت، چونكە دایكی تەنها لەگەڵ باوكیدا شیرین نەبوو هەموو باخەڵێکی تاقی كردبۆوە .

سێهەمیان (شەهرامی گارسۆن مەی گێڕ باپیر) بوو ئەم ناوە لەچییەوە هاتبوو؟! نازانم !! بەڵام خۆی دەیگوت : باپیرم لە باڕەكاندا كاری كردووەو باوكیشم گارسۆن بووە لەكوێ ؟؟ هەر لەباڕەكاندا !! دەیانویست منیش هەر لە باڕەكاندا بم بۆ ئەوەی ناوو ناوبانگیان ون نەكەم، منیش بۆ ئەوەی بیسەلمێنم كە گیا لەسەر بنجی خۆی ناڕوێتەوە دەستم كرد بەكڕین و فرۆشتنی گوێدرێژ !! ماوەیەك خەریكی ئەم ئیشەبووم، بەڵام چەند گوێدرێژێکم تۆپی و وازم لەم كارەم هێنا، دواتر تەنەكەچێتی، قاچاخچێتی، فێڵبازی، سوێندی درۆ، بیتاقە فرۆشتن ... هتد هەموو ئەم ئیشانەم كرد بەڵام سەركەوتوونەبووم تا لەدواییدا لە ماڵێکدا لەترێ شەرابم دروستدەكرد ئەم ئیشەم خۆشدەویست و پارەیەكی باشم پێكەوەنا، بەڵام كاتێك زانیم ئەم ئیشەش هەر لەئیشەكەی باب و باپیرمەوە نزیكە زۆر بێزاربووم .

ئەم قسانەم لە شەهرامەوە بیست و پاش ماوەیەك دیارنەما دواجار بۆم دەركەوت كەلەنزیك مزگەوتێکدا بۆتڵێك عەرەقی كێشاوە بەسەری خۆیداو خۆی كوشتووە .

ئەو شەوە هەستم بەبێهودەییەكی گەورە كرد، بێهودەیی دڕندەترین وێنەی ژیانە، مرۆڤی گەورە نایەوێت مەزنیەكەی وەك چەكێك بەكاربهێنێت بۆ هێنانەدی ئامانج بەڵكو دەیەوێت ڕووبەڕووی بێهودەیی بێتەوەو خاترجەم بێت لەكوشندەیی بێهودەیی، ئەو شەوە شتەكان هیچیان سێبەریان نەبوو، هەموومان لەتاریكیدابووین . كاتێك ڕۆژ كەمێك بەدەركەوت، شتەكانی چواردەورم وردەوردە سێبەریان پەیداكرد تەنها من

نەبێت !! بـەڵێ مـن ئـەو مرۆڤـە بـووم كەسـێبەرم نـەبوو، كەچـی كەسـانێك هەبوون زیاد لەسێبەرێكیان هەبوو .

تووشی ڕەشبینی بووم، ڕەشبینی بـەمانای لـەناوبردنی ویسـتی مـرۆڤ نـا بەڵكو ڕۆیشتن بەرەو ئەو ئامانجەی كەپاڵ بە مرۆڤەوە دەنێت كـارێكی بـاش ئەنجام بدات، ئەو ئامانجەش لەلای من مردبـوو، وردەوردە بـەتاڵ بوومـەوە لەخۆم و ژوورەكەم و ژیان لەوسێ شتەی لە سەرەتادا پڕبـووم لێیـان، پاشـان لەشـــتی چـــوارەم كـــەتلیاك و مـــەیبوو، هەســـتم كـــرد لـــەدوای هـــەموو بەتاڵبوونەوەیەك مـرۆڤ بـەهای نامێنێـت، چوونكە ئـەو مرۆڤـەی تووشـی نائومێدی نەبێت نابێت لەژیانیـدا هیـچ ژیابێـت، نائومێـدی وایلێكـردم خـۆم بكـوژم لەبەرئـەوەی هـەموومان لـەژیانێكی نائومێـدی لەسـەرخۆدا دەژیـن، دواجار بڕیاری خۆكوشتنمدا، ئەوانزیكەی دووساڵە خۆم كوشتووە و تائێستا هیچ چێژێكم لێوەرنەگرتووە و لەگەڵ ئەوەشدا پەشیمان نیم ....

پێنـج کەسی گەمژە

ئه‌وشه‌وه‌ی سورخابی فه‌رزین‌وئه‌فراسیابی فه‌رزین زادگایان به‌جێهێشت‌و خۆیان ناچار به‌ هه‌ڵاتن‌و غه‌واره‌بوون كرد، شه‌وێكی باراناوی بوو، مه‌هتابی فه‌له‌كناس چی تر نه‌یده‌توانی ته‌ماشای ئه‌ستێره‌كان بكات، مه‌هتاب به‌دبه‌خترین كیژی دونیا بوو، ئه‌و كاته‌ی حه‌زی له‌شه‌راب ده‌كرد چی دی میوه‌كان خۆیان نه‌ئه‌دا به‌ ده‌سته‌وه‌، ئه‌و كاته‌ی حه‌زی له‌ ستران ده‌كرد هیچ كه‌سێك مۆسیقای نه‌ده‌ژه‌ند، گه‌ر حه‌زی به‌بینینی گه‌ڵای پاییز بكردبایه‌ ئه‌وا به‌هار درێژترین وه‌رز ده‌بوو، هه‌میشه‌ بۆ خۆی‌و دوو برا فه‌رزینه‌كه‌ی ده‌گریا..

خۆی‌و دوو براكه‌ی ژیانێكی په‌ژموورده‌یان ده‌گوزه‌راند، هیچ شتێك دڵی ئه‌وانی خۆش نه‌ده‌كرد، به‌رده‌وام له‌ ترس‌و بیمێكی گه‌وره‌ دابوون به‌رامبه‌ر به‌ ژیان، فه‌رزینه‌كان هه‌رگیز له‌گه‌ڵ یه‌كدیدا نه‌ده‌گونجان ته‌نانه‌ت هه‌ریه‌كه‌یان ڕووه‌و وڵاتێكی عه‌ره‌ب نشین په‌رته‌وازه‌ بوون..

سورخاب به‌ره‌و وڵاتێك كۆچی كرد كه‌ خه‌ڵكی هانده‌دا بۆ به‌دڕه‌ووشتی و ئه‌فراسیاب به‌ره‌و وڵاتی خوا په‌رستان به‌ڕێ كه‌وت، تا ئێستا نازانم كامیان وڵاتێكی په‌سه‌ندیان هه‌ڵبژاردووه‌، سورخاب كوڕێكی نوێژكه‌رو موسوڵمان بووله‌ وڵاتی به‌د ڕه‌ووشتان، ئه‌فراسیاب كوڕێكی مه‌ی خۆرو مێباز بوو له‌ وڵاتی خوا په‌رستان!!!...

سورخاب پاش دوو مانگ له‌ سووڕانه‌وه‌ توانی له‌ هۆڵێكی ئاهه‌نگ گێڕاندا كاربكات كه‌ پێشتر شوێنی به‌ هرۆزی شه‌ونخون بوو، به‌هرۆز هیچ شه‌وێك نه‌ده‌نووست هه‌میشه‌ سترانێكی خنكاو له‌ قوڕگی دا بووبۆ ئه‌وه‌ی به‌ ئاگا بێت، ماوه‌یه‌ك ده‌بوو ئه‌م ئیشه‌ی به‌ جێهێشتبوو بڕیاری دابوو به‌ڕۆژی

ڕووناك ئیش بكات، تا له‌ دووایدا ناویان لێنابوو به‌هرۆزی ڕۆژ نخوون، سورخاب بۆی گێڕامه‌وه‌ كه‌ ماوه‌یه‌ك له‌مه‌و پێش به‌هرۆزیان سه‌ر به‌نیست كردووه‌..

سورخاب ده‌بوو هه‌موو شه‌وێك پاش ئاهه‌نگ گێڕان هۆڵی ئاهه‌نگه‌كه‌ پاك بكاته‌وه‌و هه‌رگیز بۆی نه‌بوو به‌شداری ئاهه‌نگه‌كان بكات‌و قۆڵی ڕووتی ئافره‌تان ببینێت، به‌هه‌رحاڵ ئه‌مه‌ ئاسایی بوو له‌لای چونكه‌ كوڕێكی موسوڵمان بوو، ئه‌م فه‌رزینه‌ی وڵاتی به‌دڕه‌وشتان دوای نوێژكردن له‌ جیاتی نزاو پاڕانه‌وه‌ جنێوی به‌ هه‌موو كه‌سێك ده‌داو ده‌یگوت: هه‌وای پاكی ئه‌م وڵاته‌ سیخناخ كراوه‌ به‌ فه‌ساد..

فه‌رزینه‌كه‌ی وڵاتی خوا په‌رستان هه‌ر به‌ گه‌یشتنی بۆ ئه‌و وڵاته‌ یه‌كه‌م شه‌و له‌گه‌ڵ ئافره‌تێكدا خه‌وت، نازانم ئه‌و ئافره‌ته‌ی له‌ كوێ دۆزیبۆوه‌، پاش ئه‌وه‌ی كاره‌كه‌ی ئاشكرا بوو دوو ساڵ له‌ نێو چواردیواری زینداندا توند كرا..

خه‌ڵكی ئه‌و وڵاته‌ نه‌یان ده‌وێرا باده‌ بنۆشن چونكه‌ به‌ پێی داب‌ونه‌ریت‌و ڕێساو ده‌ستووری وڵاته‌كه‌یان ئه‌و شتانه‌ قه‌ده‌غه‌ بوون، به‌ڵام خه‌ڵكه‌كه‌ی له‌ جێ ی مه‌ی نۆشین جۆره‌ گیایه‌كیان ده‌خوارد كه‌ ناوی (قات)بوو، ئه‌م گیایه‌ پاش جوینی ئاوێكی له‌ نێو ده‌م‌وفڵقتدا دروست ده‌كرد، به‌ خواردنه‌وه‌ی ئاوه‌كه‌ بێهۆش ده‌بوویت، سه‌رمایه‌داران‌و كه‌لله‌ زلانی وڵات خه‌ریكی ڕواندنی ئه‌و گیایه‌ بوون، خه‌ڵكی وڵاتی خوا په‌رستان ده‌یانگووت: له‌ قورئانی پیرۆزدا ئه‌و گیایه‌ باسی لێوه‌ نه‌كراوه‌ بۆیه‌ خواردنی حه‌ڵاڵه‌!!.. بۆ ماوه‌یه‌كی زۆربوو ئه‌و دوو برایه‌ كاریان ده‌كردوو هیچ پاره‌یه‌كیشیان پێكه‌وه‌ نه‌نابوو..

مەهتابی فەلەکناس بەبێ پرسی براکانی لەڕۆژێکی پاکییزەدا کە هەوای نەسیم لیخنی مەرگی ڕادەماڵی شووی کرد بە هەورازی نشێو زادە، مەهتاب وای دەزانی ئەم کوڕە هەموو شتێکە بۆ ئەو، بەڵام هەوراز لە ئارەزووە قۆڕەکانی خۆی نەدەکەوت، ئەم کوڕە شێتانە عاشقی ژیان بوو بوو، هەمیشە بەسەرشاخدا سەردەکەوتو بەرەو دۆڵەکان تل دەبۆوە تا ئەو ڕادەیەی هەموو جەستەی دەبوو بەباخی برین، کەس نەیدەزانی ئەم هەتیوە بۆ ئەوەندە کەرە؟! تاوەکو کار گەیشتە ئەوەی ڕۆژێکیان بە مەهتابی گووت: وا خەریکە واز بهێنم لەم ژیانەو پاشگەزببمەوە، تف لە ڕۆژانی پڕلە قەباحەتی وولاتم..

فەرزینەکان بەشێکی زۆری لایەنی ژیانیان لەو دوو وولاتەدا بەپەنهانی مابۆوە، من هیچ شتێك لەبارەیانەوە نازانم تەنها ئەوەندەی کە باسم کرد..

ئەو ڕۆژەی کە فەرزینەکان بۆ وولاتی خۆیانو بۆلای مەهتاب گەڕانەوە، هەوراز بەسەر شاخێکی لای ماڵی خۆیاندا سەردەکەوتو مەهتابیش ئارەزووی لە مانگو ئەستێرە نەمابوو ئەوەندە تیماری هەورازی کردبوو لەڕو لاوازو زەرد هەڵگەڕابوو، فەرزینەکان بە هاتنەوەیان بڕیارێکی سەیریاندا، بڕیاری چی؟؟!! بڕیاری گەڕانەوە بۆ دوو وولاتە عەرەب نشینەکە بەڵام ئەمجارە بە پێچەوانەوە، سورخاب بۆ وولاتی خواپەرستان، ئەفراسیاب بۆ وولاتی بەد ڕەووشتان...

مرۆڤه گەشبینەکە

کوڕێکی زۆر بێزار بوو، هەمیشە دەیگووت: تەمەنم سی ساڵەو سی چرکە خۆشیم نەدیوە، زۆر ڕقی لە کۆمەڵگە بوو، بە کەسایەتی (جان جینیە)دەچوو، زۆر ڕقی لە ژیان بوو چونکە لە پێناوی مردندا دەژیا، هەموو تەمەنی لە قاوەخانەکاندا بەسەر دەبرد، دوو ساڵ و نیو بوو خۆی نەشتبوو، گیرفانەکانی پڕبوون لە لاسکی کەرەوز، زۆرجار دەیگووت : تاقەتی هەناسەدانم نییە، ئەمانەو چەندین شتی سەیری تر . لەڕۆژێکی ڕەمەزاندا لەسەر شەقامە گشتییەکە کەوتە خواردنی بسکیت و چۆرەك، پاشان دەیگووت: داخی ئەو پۆلیسە گەمژەیە بەم ڕەمەزانە شت دەخۆم نایەت بمگرێت، دڵنیام ناو زیندان خۆشترە چونکە دەرەوە کەسانی بۆگەنی تیایە، چەندە سەرم هێناو سەرم برد لەم کابرایە تێنەدەگەیشتم، زۆرجار بەپێڵاوەکانیەوە دەنووست چونکە دەیگوت کەهەستام لەخەو تاقەتم نییە بۆ پێڵاوەکانم بگەڕێم، کوڕێکی زۆر عەبەسی بوو، پێیان دەگوت : دایکت کێیە ؟ باوکت کێیە ؟ ئەویش دەیگوت : نازانم هێندە ئاگادارم سی ساڵ لەمەو پێش ئافرەتێك لەسەر شۆستەیەك فڕێیدام، دیار بوو پیاوێك پێش نۆ مانگ قۆڵی بڕیبوو، من کەسیانم نەدیوەو پێویستم بە کەسیان نییە، چونکە دوو بوونەوەری هیچن دەنا منیان دروستنەدەکرد، کەواتە پێناسەی من قوربانی کردەیەکی سێکسییە لەلایەن دوو ئاژەڵەوە، پاشان پێی گوتم : بەسە حەزم لە قسە نییە بەیانی وەرەوە گوتم : کات ژمێر چەند بێمەوە ؟

گوتی : کات ژمێری چی ؟ تەنها یەك کات - ژمێرم هەبوو ئەویشم شکاند لەبەر ئەوەی هیچ کارێکم نییە تا پێویستم بە کات هەبێت . بۆ ڕۆژی دواتر لەهەمان کاتدا چوومەوە بۆلای یەکسەر گوتی : بەخێر نەهاتیت!!

گوتم : بۆچی ؟

گوتی : بەهەموو تەمەنم بە ئەندازەی دوێنێ قسەم نەکردووە !!

گوتم : باشە، ئەرێ بەڕاست ئەو هەموو قسەیەمان کردووەو نازانم ناوت چییە ؟

گوتی : گریمان ناوم (رینۆ) یە !!

گوتم : بەهەر حاڵ دوای ئەوەی کات ژمێرەکەت شکاند چی تر ؟!

گوتی : هەوڵمدا کات ژمێرێکی تر بکڕم و بیشکێنم بەڵام پارەم پێنەبوو، گەر بۆم بکرا با، هەموو کات ژمێرەکانی دنیام دەشکاند، گوتم : باشە واز لەم قسانە بهێنەو شتی ترم بۆ باس بکە .

گوتی : ڕاوەستە باکات ژمێرێکی تر بشکێنم، ئەوەندە باسی کات ژمێری کرد، لێی وەڕسبوومو بەجێم هێشت . دوای دوو مانگ بە ڕێکەوت لەشەقامە سەرەکییەکەی شاردا چاوم بە چاوی کەوت، گوتم : چی دەکەیت ؟

گوتی : ئێستا کات ژمێری هاوڕێکەم شکاند .

گوتم : ئەمڕۆ چەندی مانگە ؟

گوتی : گرنگ نییە ؟

گوتم : چۆن ؟

گوتی : وەکو کات ژمێرەکەیە، یەکسەر زانیم وەڕس دەبم، هەر زوو بەجێم هێشت، بەڵام لەدوورەوە تەماشام دەکرد بینیم لەسەر شەقامە سەرەکییەکە دەستیکرد بەمیز کردن، گوێم لێبوو بەپۆلیسەکەی گوت : بەقوربانت بم ئەوە دەمگریت ؟!! دەمخەیتە زیندان ؟!! ڕزگارم دەکەیت

لەکەسانی وەکو خۆت ؟!! ئەمانەو چەندین پرسیاری تر، پۆلیسەکە گوتی : بەخوا وادیارە شێت بووە باوازی لێبهێنم، پۆلیسەکە ڕۆیشت ئەویش جنێوی پێدەدا لەبەر ئەوەی نەیخستە زیندان، بەهەرحا لّ وەکو جاران بەجێم هێشت .

بڕیارمدا ژیانی ئەم کابرایە بکەم بە چیرۆکێك، بەڵام نەمویست ئەوەندە باسی میزو کات ژمێر بکەم، باشە ئەی باسی چی بکەم ؟! خۆ ژیانی ئەم کابرایە هەمووی ئەو دوو شتەیە، پەلەم نەکرد تاوەکو بزانم باسی شتی تردەکات ؟

ڕۆژان هات و ڕۆژان ڕۆیشت، لەبەردەم قوتابخانەیەکی شاردا وەستابوو، لێم پرسی : ئەوە سەیری کچ دەکەیت؟!

گوتی: بەخوا گەمژەیت.

گوتم : بۆچی؟

گوتی : باوەڕت بێت پارچەیەك مقەبام پێوە کردووەو لێم نووسیوە (خاص للبول).

گوتم : باوکەڕۆ ئەمە زۆر ڕووخاوە خوێنەری چیرۆکەکانم دەتۆرێنێت، وازم لێهێناو چیم نووسیبوو دڕاندم، کاتێك دوور کەوتمەوە هاواری کرد: پیاوی چاك بە، با کات ژمێرەکەت بشکێنم منیش پێم گوت: کەرە کەر هەتیو

باشە کە شەیتان نەما،

ئێمە بەرد بگرینە کێ ؟؟

" بەیادی ئەو چەقاوەسووانەی عەشقیان ڕسوا کرد" ...

بخوێنە ئایەتێك بۆ ئەم عومرە شكاوەی من
سووژدەیەكی بێتام بدە بە هەناسەكانی خوداو ئەهریمەن
سەرخۆشی كە ئەو بولبولەی كە هەمیشە ئاوازی سەخیف دەچڕێ
وونی كە ئەو كلیلەی كە نوور دەبرێت لە فریشتەی مەراق
هەڵی بگرە مشتێك لە كوفر بۆ ئەم جەستە ڕزیوەی من
كفنی كە وەرینی ئەو مەخلوقەی كە منم بە سەحابێكی سوور
برژێنە ئەسرینی تار بۆ جەزیرەیەكی لاتەریك و دوور
برژێنە مەرەكەبێك بەسەر ئەو هێرۆغلیفیەتەی ژیان
كە لە باڵكۆنی جەلادێكەوە سپێتی كاغەزێك ناشرین دەكات
سوێند بخۆ بەسەدەفێكی میتاڵ لە پشتی هێلكە شەیتانۆكەیەكدا
باوەڕبێنە بەفرۆیەكی سپی، سپی وەك شەهوەتی ئەسحابەیەك
نەعرەتەت بێت ئەی یار، ئەی كوندەپەپووی پیر
نەعرەتەت بێت ئەی سێوێكی كرچ، پێش كەوتنە خوارەوەت لە
درەختێكی فاشیل
ئیمان بێنە بە حیكمەتی تلیاك و بە مەعریفەی حەشیش
لە جەستەی هەلا هەلا ی غولامێك دا كە منم، ....
بێ ئێشم كە بەو شمشێرەی
كاڵانەكەی زەخرەفەیەكە لەباڵی قاژوو كە منم، ....
قوفڵی كە ئەو پلیكانە موتڵەقەی
كە دەمانخاتەوە سەر پەیژەی سەخافەت

برژێنە هەتوانێك بەسەر برینی ئەو قەتێ یەی
حیكمەتی جوانی لە یاقووت فێر دەبێت
خشپەت بێت وەك سیسرك
لە هاتو چۆی تیكرارو بێهوودەی ئاودەستەكاندا
عەجەب !! تۆ چ گەمژەیەكی ئەی دۆست !!
كاڵفام مەبە ئـــــەی تووتـــــی
چ ئینشایەك ماوە نەیڵێیت
بێهۆش مــــــەبە ئـــــەی مودمــــــین
چ حەشیشێك ماوە نەیكێشیت
نەعرەتـــــــەت بێت نەعرە تـــــــە
ئەی كوندەپـــــــــەپووی پیر
ئەی گەمژەترین دۆست
ئەی عەلامەتی جەهل
**** **** **** ****
تۆ بەدەنگی عەندەلیبێك تەفرە مەخۆ
وەكو تووتی ئینشایەكی فاشیل دەبەخشێتە پەڕەسێلكەو
داوای بەخشیشی لێ دەكات
قوفڵ مەدە لە سەدەفەكانی ژیان،   ئەی دۆست !!
تۆ دەتەوێت بەباڵی چ سیمرغێك بفڕیت ؟!!
بەباڵی بازێكی هەلا هەلا

Kurdistannet کوردستان نێت

یان بەباڵی عەنقایەکی نابووت ؟!!

بەپەتی چ قەنارەیەك خۆت دەخنكێنیت ؟!!

بە قەیتانێکی لەتوپەت

یاخود بە گوریسێکی پەرپووت ؟!!

بگەڕێوەو ببینە ئەی یار

دوای هاتنەوەت

ژیان بۆنی مەرگێکی ڕزیوی لێوەدێ

بگەڕێوەو ببینە ئەی یار

کە چۆن ئەم کەشتی‌یە سەرخۆشەی ژیان

پێش ئەوەی لەنگەر بگرێت

دەریاوانەکەی دەخنکێت !!

بگەڕێوەو ببینە ئەی یار

کە من چۆن لەناو جێگایەکی پەرپووت دا

سێوێکی کرچ دەکرمێنم !!

کە من چۆن لەبەر شەرمنی تۆ

نوتفەکانی خۆم دەخنکێنم

لەبەر پرسیارەکانی تۆ

فاریزەکانم ڕاو دەنێم

وەرەو

بە لۆگاریتمی عیشقێك ئاشنام کە

کە خاڵی بێت لە کەرت و ڕەگ و تەقسیم

بە چەقی بازنەیەك دا بڕۆ

کە نیوەتیرەکەی لە منەوە کێشرابێت و

تووانەکانم دووجای بەیداغێك بکە

هەڵکردنی ئەو بەیداغە لە گشت وولاتێك قەدەغە بێت

لەژێر ڕەگی ژمارەیەکدا دەرمبهێنەو

ئەستونم کە لەسەر زیندانی ڕاستەهێڵێك

چونکە ئەمشەو

ئەمشەو .... بەحوزنەوە دەگەڕێمەوە نیو کوچەیەکی

پەنهانی مناڵیم

ئەمشەو .... بەزاکیرەی با دەگەڕێمەوە سەر

یەکەم حەرفی زوبانم

من لە ئیشراقی سپێدەیەکدا

بەرەو مەغریبێکی غەمگین ڕێگام تەی کرد

لە تەمتومانی عیشقێك دا

بەرەو بیابانی غەزەل خۆم ئاودیوو کرد

من لە بەهارێك هەلاتم و

بە پاییزێکی زەردەڵ خۆم ئاشنا کرد

دە سا ئەی یار

نەعرەتـــــــــەت بێت نەعرەتـــــە

ئەی فاحیشەترین پاکیزه
ئەی بێ مەعریفەت ترین دۆست
ئەی عەلامەتی جەهل
چونکە ئەمشەو
ئەمشەو .... من بۆ ئەوە نەهاتبووم
تەمەنناى مردنێك بكەم
هەموو كەسێك پەی پێ ببات
من بۆ ئەوە هاتبووم
دواى پیر بوونم بگەڕێمەوە منالّیم و
مێروولەیەك ڕزگار بكەم لە گومان و
گەلاّ وەرین لەبـــیر درەخـــتێك بەرمەوە و
بەفر بارین لە زاكیرەى شاخ نەهێلم !!
ئیتر بۆ خەزانی خۆم نەبینم
لەكاتێكدا پاییزی تۆ بێباكە لێ ی
بۆ تەجـــەللاى بەفـــرێك نەكەم
زستانی تۆ خەمساردە لێ ی
تۆ تەماشا !! چ ڕۆژگارێك تۆی كرد بە دەیـجوورترین شەو !!
تۆ بڕوانە !! چ بارانێك تۆی كرد بە خاكێكی سووتاو !!
تۆ سەیركە !! چ گومانێك تۆی كرد بە هەستێكی یەقین !!

نەعرەتەت بێت نەعرەتە
ئەی كوندەپـــــــەپووى پیر
ئەی عەلامەتی جەهل
ئەی بێ مەعریفەت ترین دۆست
نەعرەتەت بێت .... نەعرەتە !! ...

لەوسەری كۆلاٚنی عەشق چاوەڕێم كەن !!

" كیژێك لە دەریاوە دێتەوە، چنگی پڕكردووە لە مەرجان‌و
گوێچكەماسی، كەچی عەشقی لیٚ وون بووە "

منێك كە باغەوانی عەشقم
بەیانیان
بەگۆزەیەك لە موحیببەتەوە
دێمەوە ناو باغچەی تێك ڕامووسان‌و
ئێوارانیش لێوەكانم تەڕ دەكەم
بە قریوەی پێكەنینی ئەو كچەی
لە دەریاوە دەگەڕێتەوەو
چنگی پڕدەكا لەمەرجان‌و
منیش پڕ دەكا
لە بۆنی باخەڵی پڕ شەرمی خۆی !!!
منێك كە شەوانم
هێدی هێدی
لە گۆشەیەكی چڵكنی مەیخانەیەكدا
بەسەر دەبەم
گوناهبارم
چوون دەزانم
پڕم لە نووری موحیببەت
یان بەدەم هەنسكی گریانی كیژێكەوە
دەخووسێم، !!!
دەسا ئەی شۆخ

من سەر بە نەسلی چ عەشقێكم
پڕم لە شەوقی چرا
یان
" لێوان لێوم لە وەڕسی و خاڵی خاڵی لە بارانی ڕوانین ئەم
شەو "*
ئەمە چ تەنهاییەكە ئەی خودا؟!!
منێك بەو پەڕی هەرزەیی مەوە
دەچمەوە سەر كۆڵانەكانی سەرەتای پێكەنین و
وانەكانی مردن دەخوێنم، ....
خودایە
خودایە بمدەرێ دەستێكی سارد
ببەخشە پێم هەستێكی ساختەو پڕ گومان
خودایە پڕم كە لە سووتان بە دیار عیشقێكەوە
كە دوایین پشكۆو خەڵووزی
لە كوانووی مندا سوور دەبێت
خودایە بە یارو ئەو چەپكە گووڵەی دەستی بڵێ
لەو سەری كۆڵانی عەشق چاوەڕێم كەن
ئەوە منم بە پاڵتۆیەكی ڕەشەوە

* ناوی شیعرێكی برای شاعیر كاك بەرزان هەستیارە..

دەسووتێم‌و
كەسێك نی یە بۆنی قرچانی لەشم كات
ئەوە منم هاوار دەكەم
ئەی گۆڕی لاتەریك‌و چەپەك
نەفخی هەستانەوەم بژەنە ئەی مەرگ
با عەندەلیبێك نەیەت
خەراباتی عەدەنم بۆ تەفسیر بكات
بەسەمفۆنیایەكی سەقەت
با فلوتێكی شەكەت
غەریزەكانی جەستەم هەلا هەلا نەكات
بە ئیقاعێكی عەجوول
با نەسیمی زیكرو تەهلیلەی دەروێشێك
لە خیابانی مەلەكووتێكەوە هەڵنەكات‌و
عەرشی خودا بتۆرینێت
دەسا ئەی شۆخ
وەرەو لەم مەوسمە بڕوانە
تۆ دەپرسیت
ئەمە چ مەوسمێكە ئەی خودا؟؟ !!
منیش دەڵێم
مەوسمی غرورە سەحەر گیان

مەوسمی غرور
ئینجا دەڵێم هۆ سەحەر گیان
گەر بۆت كرا
چی دی مەهێڵە
سەوڵ بدەم لە قەیاغێك لە مێژە كوون بووە و
ئاوی تێدەچێت
چی دی مەهێڵە
مەست‌و سەرخۆش بم بە حەشیشێك
نەسلی بگەڕێتەوە سەر دەریا
چونكە تا ئێستاش
من شووناسی خۆم نازانم
نازانم من موسافیرم یان موهاجیر ؟؟
من شەڕكەرێكی دۆڕاوم یان موجاهید ؟؟
نازانم من سەر بە نوتفەی زەندیقم
یان لە دوای
ئاه و حەسرەتی زاهیدێك لە دایك بووم ؟؟
ئیدی تۆش ئەی شۆخەكەی تەنیشت دەریا
تۆش ئینقیلابێك تەجوید مەكە
كە دزینی حیكمەتی زەخرەفەیەك
لە مورشیدێكی یەخسیرو گومڕا

تەبريك دەكا
تەقسى مەزهەبێكى هيلاك
تەقديس مەكە
كە كفرێكى موتەشەريد لە مەعبەدێكى كەسيرەدا
حونجەى دەكا
تۆ جومجومەى ئەو خورافاتە بشكێنە سەحەر گيان
كە جەستەم نغرۆ دەكا
لە خەلۆەتى پڕ لە عەدەمى دەروێشێك
سەدەفى ئەو جادووگەرە بشكێنە
سەحەر گيان
كە مەغزايەكى نى يە بۆ تەفسيرەكانى ئاشووب
چوون لەمەو دوا
من فەتحى تۆ دەكەم ئەى شۆخ
نەوەك داگيرت بكەن
من جەنگاوەرى تۆم ئەى فيردەوس
نەوەك ئەهريمەن
شەرحێكى نابووت بكا بە مارشى غەزەل بۆت
ئێ ى سەحەر گيان، چاوەڕێم كە
خۆتو چەپكێ گوولێ سوور
چاوەڕێم كەن
چاوەڕێم كەن هاكا گەيشتم !!
چاوەڕێم كەن !!

منم قه‌له‌ڕه‌شێکی حه‌زین!!

(پێشکه‌ش بێت به تۆ ئه‌ی ئه‌و مه‌خلوقه‌ی ژیانت خۆش ناوێت)

من لەبیرمە
چاك لە بیرمە كەنەفتێكی بە ئەتك بووی
نێو شەوێكی لیخن بووم
من لەبیرمە
چاك لە بیرمە بە هەزاران فرسەخ
لەو دیو تخوبی نواڵەی پیرە شاخێكەوە
وەك گەواڵە هەوری هاوین هەڵكورمابووم
من لەبیرمە
چاك لە بیرمە كە تیماری زەخمی من
بە زاكیرەی شمشاڵێكی حەزین
لە كوچە و خیابانێكی پەنهاندا دەكرا
ئەو ڕۆژە دێ ... خاترجەم بە ئەو ڕۆژە دێ
كەخۆڵەمێشی ڕۆحی منی پەژمووردە و غەمگین
تەنها بە بای خەزاندا گوزەر دەكات
دەنێو سەیلی ئازارو تاڤگەی برین ..
من مەخلوقێكی زاهید بووم
تاجو سەوڵەجانم تووڕدا و
فیرقەی دەروێشانم گرتە بەر
عەسایەكم هەڵگرتو
هەلهەلەی زیكرم كردەسەر

من هەنكە هەنكی شەپۆلو
شەقار شەقاری ڕۆحێك بووم
وەك گەڕیدەیەكی بێ فەڕ
وەك فاحیشەیەكی غەجەر
وەكو كرمێك سەنگەسار بووم !!!
هاوڕێیانم..... گوێ ڕادێرن بۆ ئازارم
ئێستا منم ...
منم جەستەیەكی نەفرین
منم پیاوێكی كەسیرە بردوو
منم تەفرەو فریوو خواردوو
منم شەوێكی زەمهەریر
منم خوناوڕێژ بە دەردی ژیان
من بووم دەریایەك لە خەمو گریان
منم پەڕەندەیەكی بێ باڵ
قەقنەسو ڕەش داگەڕاو
منم ئاشوبو قەلەڕەش
منم سەرمەست ... ئاشوفتە حاڵ
منم گرفتار بە دەردی ژیان
منم تۆفانو تەمتومان
منم پەرپوت ... هەمیشە نووستوو

منم پشكۆیەكی نێو كوانوو

ئای خودایه ئەمه چی بوو ئەم ئازاره

من هەوایەكی نەسیم بووم

مەرگی نیلۆفەرم هێنا

من چركه ساتی هەڵدێر بووم

به كۆڵێك قەهرەوه

له هەورازدا بەرەو نشێو تل بوومەوه

ئای هاوڕێیان .....

چ خیانەتێكی گەوره بوو ژیانی من

بێ مروەت بوون بەرامبەر به هەنسكی من

وەك غانیمید(1) منتان كرده گارسۆنێك و

وەك تەنتەلوس (2) ڕەشتان كردبوو بەختی من

ئای خودایه ئەمانه

چ نەرجسییەكی لەخۆ بایی و

چ خود ئەڤینێكی گرگن بوون

ئێوه نەقاشی عەكسێكی زێباو

هونەرمەندێكی به ویقارو

گیتارژەنێكی مەست نەبوون

ئێوه خێڵی شەڕفرۆش و

ڕاوچییەكی بەد فەڕو

زێباكوژێكی بێ غەم بوون

ئێوەی نێو كالیبتۆسەكان حەسرەتی یەقین نەبوون

ئێوه ئەفسوسی وجودو شالۆرێكی بێ خوێندن و

ئێوه زەلكاوی كینه بوون

دیسكریپشن:-

1- غانیمید : ئەولاوه یۆنانی یه بوو كەزیۆسی خوداوەند بازێكی نارد تاوەكو بیفڕێنێ و كردی به ساقی و مەیگێڕی خوداوەندەكان.

2- تەنتەلوس : به پێ ی ئەفسانەی یۆنانی، ئەومرۆڤه برسی یه بوو، كه هەرگیز لقی درەختێكی پڕ بەرووبووم له دەمی نزیك نەدەبۆوه، تەنانەت ئەگەر خەریك بووایه بیخواردایه ئەو كاته ڕەشەبایەك لقەكەی دوور دەخستەوه.

تێبینی :-

ئەو دوو ناوەی له پەراوێزەكاندا ئیشارەتی پێكراوه، (بدر شاكر السیاب) له دیوانی (المعبد الغریق) دا بەكاری هێناون.

ئاسمان پرتەقالّی یە، وەك مۆز !!

ئینترۆ دەكشن یان پریفەیس: شانۆنامەیەكی ئەبسۆردە (عەبەس) لە هەمان كاتدا بارگاوی‌و ڕەنگڕێژ كراوە بە چەند وێنەیەكی سوریالی، دەتوانرێت ناوی لێ بنرێت بەزمە ساتێكی تراژیدی و خۆی لە یەك دیمەندا دەبینێتەوە لە وانەیە كەس نەچێت بۆ نمایشی ئەم شانۆیی یە بەلّام تاوەكو سەخافەتی ژیان زیاد بكات، ئەم شانۆیی یە بەردەوام لە هەموو مالّێك دا نمایش دەكرێت....

ناوونیشانی شانۆیی یەكەش لە ناوی شیعرێكی (پۆلّ ئێلوار) – وەرمیتافۆر كراوە (كە شاعیرێكی سوریالی بووە) بە ناوی ((خاك شینە وەك پرتەقالّ)).............